

چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت

دانشکده مهندسی عمران دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

تهران، ۱۱ الی ۱۳ بهمن ۱۴۰۱

راهنمای تدوین مقاله کامل چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت

عنوان در ۱ یا ۲ خط، با فونت B Titr 12pt

نام و نام خانوادگی مؤلف اول^۱؛ نام و نام خانوادگی مؤلف دوم^۲؛

چکیده

در این نوشتار، کلیات روش تهیه مقاله، بخش‌ها و زیربخش‌های مختلف آن، انواع قلم‌ها و اندازه آنها که در تهیه مقاله برای "چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت" بکار می‌روند، آمده است. کلیه شیوه‌های (Styles) مورد نیاز برای بخش‌های مختلف مقاله، مانند عنوان، نام مؤلفان، چکیده و متن، از پیش تعریف شده و تنها کافی است که این شیوه‌ها توسط مؤلف بر مقاله تهیه شده تطبیق داده شوند. یادآور می‌شود، که کنفرانس از چاپ مقالاتی که خارج از الگوی ارائه شده در این شیوه نامه تهیه شده باشند، معذور است. چکیده فارسی باید طی یک پاراگراف بطور صریح، موضوع و نتایج پژوهش انجام شده را مطرح کند؛ بطوریکه بیان کند که چه کاری، چگونه و به چه منظور انجام شده و چه نتیجه‌ای حاصل شده است. در چکیده نباید هیچ‌گونه جزئیات، جدول، شکل یا فرمولی را درج کرد. همچنین لازم است برای مقالات فارسی مطابق الگو، چکیده انگلیسی نیز تهیه گردد. تعداد کلمات برای هر دو چکیده فارسی و انگلیسی باید بین ۲۰۰ و ۳۰۰ کلمه باشد. دبیرخانه کنفرانس در رد و یا قبول مقالات دریافتی و یا تلخیص و ویرایش آن مخیر است.

کلیدواژه‌ها: کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت، راهنمای نویسندگان، شیوه‌نامه، pgc2023

۱- مقدمه

در نوشتار حاضر، شیوه آماده کردن مقالات چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت تشریح شده است. این شیوه‌نامه بر اساس برخی از قابلیت‌های موجود در نرم افزار Microsoft-Word تهیه شده است. نکته مهمی که لازم است برای تهیه نسخه آماده به چاپ مورد توجه قرار گیرد، این است که شیوه‌های (Styles) مورد نیاز برای کلیه قسمت‌های مقاله، در این نوشتار تعریف شده‌اند و مؤلفان می‌توانند با استفاده از آنها به سرعت فایل مقاله خود را با شیوه مورد نظر تطبیق دهند. این کار با استفاده از ابزارهای copy | Paste و Format Painter در این نرم‌افزار به سادگی انجام پذیر است.

چنانچه مؤلف به هر دلیل نتواند از این نوشتار به عنوان الگو (Template) استفاده کند، لازم است به موارد ذیل توجه نماید:

^۱ نویسنده اول: سمت یا مرتبه علمی مؤلف، دانشگاه یا محل اشتغال، نشانی پست الکترونیک

^۲ نویسنده دوم: سمت یا مرتبه علمی مؤلف، دانشگاه یا محل اشتغال، نشانی پست الکترونیک

* نویسنده مسئول

۲.....چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت

- اندازه صفحات باید برابر A4 و حدود بالا، پایین، چپ و راست صفحات به ترتیب برابر با ۵، ۵، ۴ و ۴ سانتی متر انتخاب شود (همانطور که در جدول (۱) درج شده است).
- فاصله سطرها در تمام بخش‌های مقاله، ۰/۹۵ برابر فاصله معمول است.
- عنوان مقاله باید در عین اختصار تمام ویژگی‌های کار انجام شده را مشخص کند.

جدول (۱): اندازه حدود متن

پارامتر	اندازه (سانتی متر)
اندازه متن اصلی	۱۳×۲۰
فاصله از بالا	۵
فاصله از پایین	۵
فاصله از چپ	۴
فاصله از راست	۴

- نشانی کامل نویسندگان شامل سمت یا مرتبه علمی، محل اشتغال و پست الکترونیک آنان در زیرنویس صفحه اول نوشته شود. لازم است عبارت "نویسنده مسئول" قبل از مشخصات نویسنده‌ای که عهده‌دار مکاتبات است، درج شود.
- مقالات به صورت تک ستونی و حداکثر در ۸ صفحه تهیه شود.
- تعداد صفحات مقاله حتماً زوج باشد.
- در صورتی که تعداد شکل‌ها زیاد باشد (بیش از ۲۵ درصد از حجم مقاله یا دو صفحه کامل)، تعداد صفحات مقاله می‌تواند تا ۱۰ صفحه افزایش پیدا کند؛ ولی در هر حال باید تعداد صفحات مقاله زوج باشد.
- چنانچه از عناوین یا اسامی نرم‌افزارهای تخصصی استفاده می‌شود، نیازی به نوشتن عبارت فارسی آن نیست، مانند Microsoft Word.
- ده کلمه اول عنوان مقاله باید در سربرگ (Header) صفحه فرد مطابق سربرگ این نوشتار، گنجانده شود. اجزای سربرگ صفحات باید در یک سطر قرار گیرد.
- برای نوشتار لاتین باید از قلم Times New Roman استفاده شود که اندازه آن باید دو واحد کمتر از اندازه قلم فارسی باشد. در مورد واژه‌های کلیدی و زیرنویس صفحه اول، اندازه قلم لاتین باید یک واحد کمتر از اندازه قلم فارسی باشد. برای عناوین متغیرها بهتر است قلم کج (*Italic*) استفاده شود، در هر حال با آنچه در روابط ریاضی بکار رفته یکسان باشد.
- عنوان مقاله، مشخصات مؤلفان، متن چکیده و کلید واژه‌ها به زبان انگلیسی باید با شیوه تعریف شده در الگوی چکیده انگلیسی مقالات تهیه گردد.
- اندازه و نوع قلم‌های فارسی مورد استفاده برای هر یک از موارد در جدول (۲) آمده است.

جدول (۲): اندازه و نوع قلم‌ها

اندازه قلم	نام قلم	موقعیت استفاده
۹	ب-نازنین	متن جداول و شکل‌ها و مراجع
۸	ب-نازنین پررنگ	عناوین جداول و اشکال
۱۱	ب-نازنین	متن مقاله
۱۰	ب-نازنین	متن چکیده
۹	ب-نازنین پررنگ	کلیدواژه‌ها
۹	ب-نازنین	نام مؤلفان
۱۱	ب-نازنین پررنگ	عناوین بخش‌ها
۱۲	ب-تیتزر پررنگ	عنوان مقاله
۹	ب-نازنین	زیرنویس صفحه اول
۹	ب-نازنین	مراجع
۱۱	Times New Roman Bold Italic	عنوان انگلیسی
۹	Times New Roman Bold	نام مؤلفان به انگلیسی
۱۰	Times New Roman	متن چکیده انگلیسی
۹	Times New Roman Italic	کلید واژه‌ها انگلیسی

- سایر موارد مورد توجه در ادامه این نوشتار بیان شده است.

۲- تقسیمات مقاله

هر مقاله باید بخش‌های اصلی شامل عنوان، مشخصات نویسندگان مقاله، چکیده، کلیدواژه‌ها، مقدمه، متن، نتیجه و در نهایت مراجع را در برگیرد. سایر قسمت‌ها شامل تقدیر و تشکر، نمادگذاری‌ها و دیگر ضمایم همگی در انتهای مقاله بعد از نتیجه و قبل از مراجع قرار می‌گیرند.

عناوین بخش‌ها در سطح ۱ و ۲، در این الگو تحت عنوان Heading شماره ۱ و ۲ تعریف شده‌اند. در کل عناوین بخش‌ها با قلم نازنین ۱۱، بخش‌های سطح ۲ با قلم نازنین ۱۰ و زیربخش بعدی باید با همان قلم در یک اندازه کوچک‌تر نوشته شود. به تقسیم‌بندی شماره‌گذاری شده بیش از سطح سوم در متن نیازی نیست. با این حال، در صورت نیاز در سطح چهارم از حروف الفبا برای شماره‌گذاری عنوان‌ها استفاده شود.

۲-۱- ویژگی‌های مقدمه

در مقدمه پس از عنوان کردن کلیات موضوع مورد بحث، ابتدا خلاصه‌ای از تاریخچه موضوع و کارهای انجام شده به همراه ویژگی آنها بیان می‌شود. در ادامه، تلاشی که در مقاله برای تبیین کار انجام شده، رفع مشکلات و کاستی‌های موجود، گشودن گره‌ها یا حرکت به سمت یافته‌های نو صورت گرفته است، در یک یا دو پاراگراف توضیح داده می‌شود.

۲-۲- ویژگی‌های متن

مطالب اصلی در این بخش درج می‌شوند که باید شامل تعریف مفاهیم مورد نیاز، طرح مسأله و راه حل ارائه شده باشند. شکل‌ها، جداول‌ها و روابط ریاضی بکار رفته در متن باید همگی مربوط به متن بوده و در متن از آنها استفاده شده و توضیح داده شده باشند. در نوشتن متن تلاش شود تنها به موضوع اصلی مقاله پرداخته شود تا ذهن خواننده دچار انحراف نسبت به

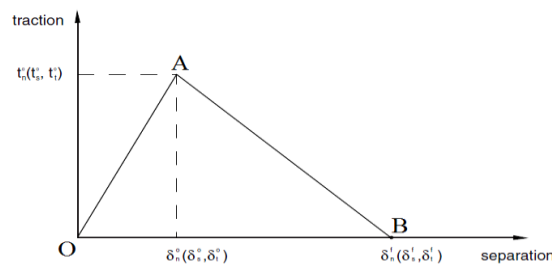
پیوستگی مطالب نشود. تمام جملات دست کم یکبار مرور شوند تا از کامل بودن و صحت آن‌ها از نظر دستور زبان فارسی اطمینان حاصل شود.

۲-۲-۱- شکل‌ها و جدول‌ها

مناسب بودن وضعیت شکل‌ها و جدول‌ها، در قابل درک بودن مقاله نقش اساسی دارد. جدول‌ها و شکل‌ها باید در وسط ستون تنظیم شوند. برای این منظور، می‌توان از شیوه Text برای متون داخل نمودارها و شکل‌ها نیز استفاده کرد. برای انتخاب قلم و اندازه آن در متن و عنوان جدول‌ها و شکل‌ها به جدول (۲) رجوع شود.

در مورد شکل‌ها، چنانچه امکان Copy | Past از نرم‌افزار اصلی تولیدکننده شکل وجود نداشته باشد، می‌توان از ابزار Insert | Picture استفاده نمود. اگر شکل از نرم‌افزار مستقیماً به محیط Word آورده شده، بهتر است با استفاده از ابزار Edit Picture بازبینی و ویرایش شود. دقت شود که ویژگی Layout در شکل بصورت In line with text در یک سطر مستقل درج شده باشد. در هر حال، شکل‌ها باید به صورتی واضح و با توضیحات کافی در مقاله درج شوند. عنوان جدول‌ها و شکل‌ها باید با سطرهای قبل و بعد فاصله کافی داشته باشند (Spacing-6pt). بین انتهای هر جدول با خط بعدی و همچنین بین شکل و خط بالایی، یک خط فاصله قرار می‌گیرد، مگر اینکه جدول در انتهای صفحه و یا شکل در بالای صفحه قرار گرفته باشد.

در شکل (۱) نمونه‌ای از چگونگی تنظیمات و توضیحات لازم برای یک شکل، نشان داده شده است.

شکل (۱): نمودار شماتیکی از قانون کشش - جدایش

۲-۲-۲- روابط ریاضی

برای نوشتن روابط ریاضی باید از ابزار فرمول‌نویس (Equation Editor) استفاده نمود. تمامی نمادهای مورد نیاز در این ابزار پیش‌بینی شده است.

توضیحات تمام متغیرها، پارامترها و نمادهای جدید در روابط، چنانچه پیش از آن توضیح داده نشده‌اند، باید بدون فاصله بعد از رابطه بیان شوند. مانند رابطه (۱):

$$\sigma = \frac{F}{A} \quad (1)$$

که در آن σ تنش، F نیروی وارد بر سطح و A سطح اعمال نیرو است.

۲-۳- ویژگی‌های نتیجه

در این بخش، نکات مهم در کار انجام شده بطور خلاصه مرور شده و نتایج برگرفته از آن توضیح داده می‌شود. سهم علمی مقاله (Contribution) باید در بخش نتیجه مورد تصریح واقع شود. هرگز عین مطالب چکیده در این

بخش آورده نشود. بخش نتیجه می‌تواند به کاربردهای پژوهش انجام شده اشاره کند و یا گسترش موضوع بحث را به زمینه‌های دیگر پیشنهاد دهد.

۲-۴- ویژگی‌های مراجع

مراجع باید به ترتیب استفاده در متن شماره‌گذاری و در انتهای مقاله آورده شوند. باید دقت نمود که تمام مراجع در متن مورد ارجاع واقع شده باشند. مثال‌هایی از چگونگی نوشتن مراجع، در انتهای این نوشتار برای نمونه آورده شده است.

قلم در نظر گرفته شده برای نوشتن مراجع فارسی، مانند متن جداول و شکل‌ها، ب- نازنین با اندازه ۹ است. مراجع انگلیسی باید با قلم Times New Roman و اندازه ۸ نوشته شوند. برای عناوین کتاب‌ها یا مقالات مراجع فارسی و انگلیسی از قلم کج (*Italic*) استفاده شود.

۳- قواعد نوشتاری

شیوایی و رسایی مقاله در گرو ساده‌نویسی است. بهتر است تلاش شود از جملات رسا، گویا و در حد امکان کوتاه استفاده شود. جداسازی اجزای مختلف متن یک بخش با استفاده از پاراگراف‌بندی نیز کمک زیادی به روانی و سادگی فهم مطلب می‌کند. یک بند نمی‌تواند بیش از ۱۰ تا ۱۵ سطر از یک ستون را به خود اختصاص دهد. تا جای ممکن از بکارگیری کلمات "می‌باشد"، "گردید"، "بوده باشد" و مانند آنها که تکلف‌آور و یا غیرشیوا هستند، اجتناب شود. کلمات روان و ساده مانند "است" و "شد" می‌توانند اغلب مفاهیم را به راحتی منتقل کنند. استفاده از کلمات دشوار و غیرمعمول چنانچه دلیل توجیهی روشنی وجود نداشته باشد، موجب پیچیده شدن و ایجاد اشکال در فهم خواننده خواهد بود. کلیه فعل‌های مورد استفاده در مقاله باید به صورت ماضی نقلی و مجهول بکار روند.

در حد امکان سعی شود برای کلمات غیرفارسی از معادل‌های فارسی استفاده شود، به‌ویژه در مواردی که معادل فارسی مصطلح و مفهوم است. برای مثال استفاده از ترکیب "لذا" به جای "برای همین" یا "به همین دلیل" توجیهی ندارد. برای لغات فنی نیز تا آنجا که ممکن است، همین الگو پیاده شود. بدون تردید کلمه "پردازش" زیباتر از "پروسس" است. در این گونه موارد چنانچه احتمال عدم آشنایی خواننده با معادل فارسی وجود دارد یا اصطلاح غیرفارسی معمول‌تر است، لازم است در اولین کاربرد کلمه فارسی منشأ غیرفارسی آن دقیقاً پس از کلمه و داخل پرانتز آورده شود.

چنانچه در مقاله از مختصرنویسی (Abbreviation) استفاده شود، لازم است در اولین استفاده تفصیل آن خلاصه‌نویسی بصورت آخرنویس (Endnote) آورده شود. چنانچه مختصرنویسی در چکیده آورده می‌شود، تعریف آن باید در همان چکیده و بدون فاصله ذکر شود. در هیچ مورد به جز در مورد مشخصات مؤلفان در صفحه اول مقاله از زیرنویس (Footnote) استفاده نشود.

دقت شود که تمام نقاط آخر جملات، دونقطه، ویرگول (کاما) و نقطه‌ویرگول باید به کلمه قبل از خود بچسبند و از کلمه بعدی فقط یک حرف فاصله بگیرند. ویرگول می‌تواند اجزای یک جمله را در جایی که نیاز به مکث هست، از هم جدا کند؛ حال آنکه ویرگول نقطه برای جداسازی دو جمله که با هم ارتباط معنایی دارند، بکار می‌رود.

در افعال مضارع و ماضی استمراری که با "می" شروع می‌شوند، دقت شود که در عین جدا نوشتن، از جزء دیگر فعل جدا نیفتد. برای این منظور باید از "فاصله متصل (Non-Breaking Space)" استفاده شود. همین‌طور، در نوشتن "ها"ی جمع، باید از کلمه جمع بسته شده، جدا و به صورت فاصله متصل نوشته شود (مانند "فاصله‌ها")؛ مگر در کلمات فارسی تک هجایی مانند "آنها" که از شیوه متصل‌نویسی استفاده می‌شود. این قانون برای ضمیرها

۶.....چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت

نیز صادق است، مثل “شده‌اند”. برای کلمات مرکب نیز همچنین باید از شیوه متصل‌نویسی استفاده شود، مانند “مرتب‌سازی”.

در جایی که نیاز به یک حرف فاصله خالی بین کلمات وجود ندارد، از آن استفاده نشود؛ مگر آنکه کلمات درهم رفته و خوانایی جمله یا عبارت کاهش یابد؛ مانند وقتی که دو حرف یکسان از انتهای یک کلمه و ابتدای کلمه بعدی به دنبال هم قرار می‌گیرند، مثل: “با استفاده”.

۴- شماره‌گذاری و ارجاع

شماره و توضیح تمام جداول به نحوی که در جدول (۱) دیده می‌شود، در بالای آنها و شماره و توضیح شکل‌ها در زیر آنها درج می‌شود. هرگز نباید یک شکل یا جدول پیش از معرفی آن، در متن ظاهر شود. شماره رابطه در انتهای سمت راست و خود رابطه ریاضی در انتهای سمت چپ درج شود. ارجاع به روابط ریاضی همواره باید بعد از درج خود آن روابط در متن صورت گیرد. برای ارجاع به روابط ریاضی از عبارت “رابطه (۱)” استفاده نمایید.

شماره‌گذاری مراجع به نحوی صورت می‌گیرد که در انتهای این نوشتار آمده است. برای ارجاع به مراجع نیز تنها از شماره آنها در داخل دو قلاب استفاده شود “[۱]” و نیازی به ذکر “مرجع [۱]” نیست. برای ارجاع به چند مرجع، آنها را پشت سرهم آورده با ویرگول جدا شود: “[۱]، [۲]”. مراجعی که در انتهای جمله می‌آیند، قبل از نقطه قرار گیرند.

شماره‌گذاری برای دسته‌بندی‌ها، الگوریتم‌ها و سایر تقسیم‌بندی‌های عادی داخل متن می‌تواند با اعداد یا حروف دلخواه به نحوی که تداخلی پیش نیاید، انجام شود.

۵- نتایج

در این نوشتار نمونه، مشخصات یک مقاله آماده چاپ در مجموعه مقالات چهارمین کنفرانس ملی ژئومکانیک نفت بیان شد. از مهم‌ترین مشخصات مقاله می‌توان به ابعاد و حاشیه‌های صفحه، تهیه عنوان و چکیده به فارسی و انگلیسی مطابق الگو، زوج بودن تعداد صفحات، رعایت قواعد نوشتاری، نحوه شماره‌گذاری جدول‌ها، شکل‌ها و روابط ریاضی و ارجاع به آنها، مرتب‌سازی و شماره‌گذاری مراجع و بالاخره اندازه و نوع قلم‌ها اشاره نمود. مؤلفان محترم مقالات تلاش نمایند تا با توجه به نکات مطرح شده، ضمن آشنایی با ابزارهای قابل استفاده در نرم‌افزار، مقالات را برای داوری آماده سازند.

۶- مراجع

[۱] فلنینگن، اورین؛ (۱۳۸۸)؛ “تجهیزات ذخیره‌سازی زیرزمینی گاز (طراحی و اجرا)”， ترجمه‌ی راشدی، حمید؛ و همکاران، نشر جهاد دانشگاهی امیرکبیر، چاپ اول.

[۲] جعفری صمیمی، احمد؛ برادران‌هاشمی، احمد؛ دهقانی، تورج؛ (۱۳۸۵)؛ “الگوی بررسی اثر ذخیره‌سازی گاز طبیعی بر نوسانات قیمت آن”， مجله تحقیقات اقتصادی، ش ۷۶، ص ۱۱۹ تا ۱۴۲.

[3] Flanigan, O.; (1995); “*Underground Gas Storage Facilities: Design and Implementation*”， 2nd Edition, Gulf Professional Publishing.

[۴] شکوری گنجوی، حامد؛ “الگوی انتخابی برای پیش بینی روند صادرات غیر نفتی”， طرح تحقیقاتی شماره ۸۲۷، موسسه پژوهش‌های بازرگانی، تهران، ۱۳۷۸.

[5] Roth, K. & Brodrick, J.; (2009); “*Seasonal Energy Storage*”， ASHRAE Journal, pp. 41-43.